

UZASADNIENIE

Przedmiot i przebieg postępowania

1. Pozwem z dnia 14 grudnia 2021 roku (data stempla pocztowego, k. 49v.) wniesionym do Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, powód W. D. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) w S., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wniósł o zasądzenie od (...) S.A. z siedzibą w W.: kwoty 3 040,00 zł (tytułem częściowego odszkodowania za uszkodzenie w budynku garażowym posadowionym nie nieruchomości położonej przy ul. (...), (...)-(...) C. w wyniku zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2021 roku.), kwoty 44,45 zł (tytułem skapitalizowanych odsetek za opóźnienie liczonych od kwoty 2 594,61 zł od dnia 4 września 2021 r. do dnia 13 grudnia 2021 roku) oraz kwoty 400 zł (tytułem kalkulacji kosztów naprawy uszkodzeń w budynku) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 4 sierpnia 2021 roku miało miejsce zdarzenie, w wyniku którego uszkodzenia doznał budynek garażowy posadowiony na nieruchomości przy ul. (...), (...)-(...) C.. Budynek ten objęty był ważną umową ubezpieczenia mienia. Szkada została zgłoszona do ubezpieczyciela, który wypłacił na rzecz poszkodowanych K. L. (1) i K. L. (2) odszkodowanie w wysokości 4 282,56 zł. Poszkodowani w drodze umowy cesji wierzytelności zbyli swoją wierzytelność na rzecz powoda. (pozew, k. 1-6)

2. W sprzeciwie pozwanego od nakazu zapłaty z dnia 26 stycznia 2022 roku (data stempla pocztowego, k. 57) (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa, o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty od pełnomocnictwa, ponadto wniósł o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego jak i z przesłuchania w charakterze świadka K. L. (1). W uzasadnieniu pozwany zakwestionował powództwo w całości oraz wskazał, iż wypłacone na rzecz poszkodowanych odszkodowanie uwzględnia wszelkie niezbędne elementy z kosztorysu konieczne do przywrócenia lokalu garażowego do stanu sprzed szkody. Podniósł, że powód nie dysponuje legitymacją czynną w zakresie dochodzenia kwoty 400 zł objętej pozwem. Wniósł również o oddalenie powództwa w zakresie żądania zasądzenia odsetek (odpowiedź na pozew, k. 54-55).

3. Do czasu zamknięcia rozprawy stanowiska stron nie uległy zmianie.

Ustalenia faktyczne

4. W dniu 4 sierpnia 2021 roku miało miejsce zdarzenie, w wyniku którego doznał uszkodzenia budynek garażowy posadowiony na nieruchomości przy ul. (...) w miejscowości C. (62-250) należący do K. L. (1) i K. L. (2). Nieruchomość była objęta umową ubezpieczenia OC mienia w wariantcie (...)– nr polisy (...) w (...) S.A. Szkada została zgłoszona w dniu 4 sierpnia 2021 roku. W związku z ww. zdarzeniem ubezpieczyciel przeprowadził postępowanie likwidacyjne, które zostało zarejestrowane pod numerem (...).

(podsumowanie zgłoszenia szkody – akta szkody na płycie, str. 1 pliku pdf; k. 37; polisa k. 35-36.; ogólne warunki ubezpieczenia (OWU (...)), k. 12-34v)

5. Po dokonaniu przez ubezpieczyciela oględzin w celu ustalenia wysokości szkód przyznał on odszkodowanie i wypłacił poszkodowanym K. L. (1) i K. L. (2) odszkodowanie w kwocie 4 282,56 zł.

(pismo dot. wypłaty odszkodowania k. 37; akta szkody na płycie zawierające wycenę, str. 27-47 pliku pdf)

6. Uszkodzeniu uległa brama automatyczna segmentowa firmy (...). Producent tego rodzaju bramy garażowe sprzedaje w swoim sklepie internetowym w cenach od 4461,15 zł do 4 844,85 zł.

(wydruk ze strony, k. 97)

7. Poszkodowani K. L. (1) i K. L. (2) w dniu 10 listopada 2021 roku zbyli wierzytelność przysługującą im przeciwko ubezpieczycielowi z tytułu umowy ubezpieczenia majątkowego za poniesioną szkodę z dnia 4 sierpnia 2021 roku polegającą na uszkodzeniu mienia nieruchomości znajdującego się przy ul. (...) w C. (62-250) na rzecz W. D., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...).

(umowa cesji, k. 8)

8. Przed wystąpieniem z powództwem W. D. zlecił sporządzenie wyliczenia szkody w uszkodzonym budynku położonym przy ul. (...) w miejscowości C.. Na podstawie kosztorysu nr (...) sporządzonego przez S. M., będącego głównym rzeczoznawcą (...) Sp. z o.o., za pomocą programu S. P. 15.2.1.6 przywrócenie budynku do stanu sprzed szkody wyniosło 6 877,17 zł. Koszt sporządzenia tej wyceny wynosił 400 zł netto (492 zł brutto).

(wyliczenie szkody, k. 4-5; kosztorys nr (...), k. 38-43; faktura nr (...), k. 44).

9. Powód prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...), a przedmiotem jego działalności jest m. in. pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych (kod (...) 64.99.z).

(wydruk z CEiDG, k. 46).

Omówienie dowodów

10. Sąd oparł się na dowodach wymienionych powyżej. Ich wiarygodność nie budziła wątpliwości stron, a okoliczności faktyczne zasadniczo nie były przedmiotem sporu między stronami. Sporne między stronami było ustalenie wysokości należnego powodowi odszkodowania, wynikającego ze zdarzenia mającego miejsce w dniu 4 sierpnia 2021 roku. Z uwagi na konieczność wyjaśnienia okoliczności zdarzenia sąd dopuścił dowód z zeznań świadka – K. L. (1).

11. Świadek K. L. (1) będący poszkodowanym, zeznał, że posiadał on ubezpieczenie w pozwanej spółce i zgłosił do niej szkodę. Wskazał, że uszkodzone były całkowicie drzwi garażowe (brama wjazdowa) na skutek cięcia przez strażaków. Świadek zeznał, że kwota odszkodowania, która została mu wypłacona była zaniżona i nie wystarczyła na usunięcie starej bramy i zakup nowej wraz z montażem. Dopiero po uzyskaniu pieniędzy od powoda udało mu się zrealizować naprawę. Zeznania te nie budziły wątpliwości, ale – z uwagi na niepamięć świadka co do wysokości poniesionych kosztów – okazały się dla sprawy nieistotne.

12. Sąd z urzędu dopuścił dowód z wydruku ze strony internetowej „sklep.wisniowski.pl”. (...) Sp. z o.o. S.K.A. jest producentem bram garażowych segmentowych UniPro. Brama tego modelu była zamontowana u poszkodowanych. W wydruku z wyżej przywołanej strony znajdują się bramy garażowe typu zbliżonego do tego, jaki posiadali poszkodowani K. L. (1) i K. L. (2). Cena nowych bram na dzień pobrania wydruku – 1 września 2022 roku oscyluje między 4 461,15 zł a 4 844,85 zł. Sąd uznał, że cena nowej bramy około roku temu, gdy była wymieniana przez powodowych, musiała być na zbliżonym poziomie, a zatem przyjęta w kalkulacji powoda kwota 4 675,74 zł mogła posłużyć jako wyznacznik poniesionej szkody. Z uwagi na to Sąd na podstawie art. 235 (2) § 1 pkt 2 k.p.c. w związku z art. 505 (7) § 1 k.p.c. pominął dowód z opinii biegłego zgłoszony przez strony. Przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego w tej sprawie byłoby nieproporcjonalnie kosztowne w stosunku do wartości przedmiotu sporu (biegły zapewne zażądałby wynagrodzenia w kwocie minimum 500- 1 000 zł) i przedłużało sprawę (oczekiwanie na sporządzenie opinii z zakresu techniki budowlanej, przynajmniej w praktyce tutejszego sądu, wynosi co najmniej 3 miesiące), podczas gdy zasadniczą część odszkodowania musiała stanowić równowartość bramy – rzeczy, której cenę można było oszacować na podstawie katalogu producenta w Internecie. Nie było więc niezbędne zasięgnięcie przez sąd wiedzy specjalnej z dziedziny budownictwa. Sąd samodzielnie dokonał oceny i wyliczeń przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności sprawy, uznając częściowo za wiarygodne i przekonujące wyliczenia zawarte w kosztorysie przedstawionym przez stronę powodową.

13. W kwestii prowadzonej przez powoda działalności gospodarczej Sąd oparł się na wydruku z CEiDG załączonego do pozwu (k. 24).

Ocena prawna

14. Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

Ustalenie prawa do odszkodowania od ubezpieczyciela

15. Kwestię odpowiedzialności odszkodowawczej w niniejszej sprawie regulowała zawarta między poszkodowanymi a pozwanym umowa ubezpieczenia nieruchomości, na którą składały się polisa ubezpieczenia (...) nr (...) dla poszkodowanych K. L. (1) i K. L. (2) - w wariancie od wszystkich ryzyk.

16. Zgodnie z § 5 ust. 1 OWU zakresem ubezpieczenia objęte są szkody polegające na zdarzeniach losowych, przepięciach, dewastacjach i innych wypadkach ubezpieczeniowych.

17. Ponadto zgodnie z art. 805 § 1 i § 2 pkt 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Przy ubezpieczeniu majątkowym świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku, przy czym w myśl art. 824¹ § 1 k.c., o ile nie umówiono się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia nie może być wyższa od poniesionej szkody. Odszkodowanie ma zasadniczo na celu naprawienie szkody wyrządzonej ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu w wyniku zajścia wypadku ubezpieczeniowego.

18. W niniejszej sprawie ubezpieczyciel nie kwestionował zajścia wypadku ubezpieczeniowego w dniu 4 sierpnia 2021 roku i prawa poszkodowanych do odszkodowania za doznaną szkodę, poniesioną przez właścicieli nieruchomości garażowej położonej przy ul. (...) w C., wskutek czego wypłacił poszkodowanym odszkodowanie w łącznej kwocie 4 282,56 zł. Pozwany kwestionował jedynie zasadność żądania powoda w wysokości przewyższającej wypłaconą kwotę.

19. Zgodnie bowiem z § 13 ust. 4 OWU (k. 19) dla garażu ubezpieczyciel ustala odszkodowanie **w wartości nowej**. Dodatkowo § 14 ust. 1 OWU (k. 19) przewiduje, że w ubezpieczeniu nieruchomości i ubezpieczeniu stałych elementów wysokość odszkodowania ustalana jest na podstawie kosztorysu, który sporządziło (...) w eksperckim systemie kosztorysowania robót i obiektów budowlanych lub w oparciu o cenniki budowlane opracowane przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie budownictwa. Natomiast w § 15 (k. 19v.) wskazano, że przy ustalaniu wysokości odszkodowania (...) uwzględnia wartość pozostałości po uszkodzonym lub zniszczonym przedmiocie ubezpieczeni, jednak nie uwzględnia wartości naukowej, kolekcjonerskiej, artystycznej, zabytkowej lub pamiątkowej oraz kosztów, które wynikają z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu sprzed szkody. Odszkodowanie pokrywa również zwrot kosztów usunięcia przedmiotów niezdatnych do użytku i ich utylizacji (§ 7 ust. 1 pkt 3 OWU).

20. Sposób określenia wartości nowej wynika zaś z definicji zawartych w § 2 OWU. W myśl § 3 pkt 46 OWU „wartość nowa”, to wartość, która odpowiada kosztom przywrócenia mienia do stanu nowego, lecz nie ulepszono oraz dla (...) garażu (...) – wartość, która odpowiada kosztom naprawy lub odbudowy, określona z uwzględnieniem dotychczasowej konstrukcji, wymiarów i standardów wykończenia oraz przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów, przy uwzględnieniu średnich cen występujących na terenie, na którym wystąpił wypadek ubezpieczeniowy (...).

21. Pozwany wskazywał, że kwota wypłaconego odszkodowania jest zgodna z zakresem prac koniecznych do usunięcia skutków szkody i przywrócenia stanu z przed wystąpienia szkody. Tym samym pozwany kwestionował wysokość szkody wycenioną przez powoda w prywatnej kalkulacji. Ubezpieczyciel podniósł, że strona powodowa

jest profesjonalistą posiadającą umiejętności szacunkowe szkód, przez co dokonywanie kosztorysu prywatnego było zbędne.

Wysokość należnego odszkodowania

22. Powód oparł swoje żądanie na twierdzeniu, że w niniejszej sprawie doszło do nieprawidłowości polegających na błędnym ustaleniu przez pozwanego wartości szkody. Wskazał, że pozwany wypłacił poszkodowanemu rażąco zaniżoną kwotę, która uniemożliwia przywrócenie mienia do stanu pierwotnego. Według twierdzeń strony powodowej, pozwany ubezpieczyciel przy wycenie szkody nie zastosował prawidłowych stawek robocizny i cen materiałów, co według niej było przyczyną odszkodowania w zaniżonej wysokości.

23. Sąd częściowo uznał argumentację strony powodowej. Niewątpliwie wycena przeprowadzona przez pozwanego w postępowaniu likwidacyjnym nie była adekwatna do obowiązujących cen rynkowych, zarówno jeśli chodzi o materiały, jak i o robociznę. Oba te rodzaje kosztów pozwany, na etapie postępowania likwidacyjnego, ustalił na kwotę 4 282,56 zł. Sąd ustalił natomiast, że aktualne ceny bram garażowych segmentowych UniPro produkcji firmy (...) wahają się od 4 461,15 zł do 4 844,85 zł, co wskazuje na to, że wypłacone przez pozwaną spółkę odszkodowanie poszkodowanemu nie było wystarczające na sam zakup bramy garażowej. Należało dodatkowo wziąć pod uwagę, iż przy likwidacji powstałej szkody poszkodowani K. L. (1) i K. L. (2) oprócz zakupu nowej bramy garażowej musieli zdemontować starą, poddać ją utylizacji i zamontować nowy sprzęt. Wypłacona kwota ubezpieczenia nie rekompensowała więc poniesionej szkody.

24. Z racji tego, że katalog producenta uwiarygodnił cenę nowej bramy przyjętą na potrzeby kalkulacji (4 675,74 zł netto), Sąd zdecydował się oprzeć na tej kalkulacji także w odniesieniu do pozostałych kosztów składających się na odszkodowanie. Sąd przyjął zatem, że koszt wywiezienia i utylizacji bramy wyniósł 250 zł. Z kolei pozostała wg. kosztorysu kwota 1 442,01 zł, przypadająca na koszt materiałów oraz robocizny, Sąd ograniczył do 2/3 tej kwoty. Kwota za zakłada bowiem pracę robotników przez niemal 24 roboczogodziny (23,73750 roboczogodzin), co wydaje się w przypadku demontażu i montażu bramy garażowej założeniem przesadzonym. Nie wydaje się, aby dwóm pracownikom posiadającym wymaganą wiedzę o montażu bram garażowych taka praca zajęła 12 godzin, czyli 150% dobowej normy czasu pracy. Za bardziej prawdopodobną wartość Sąd uznał 16 roboczogodzin, czyli pracę dwóch osób po 8 godzin. Obniżenie założeń z 24 do 16, czyli o 1/3, musiało więc doprowadzić do obniżenia skalkulowanych kosztów materiałów i robocizny do 2/3 z kwoty 1 442,01 zł, czyli do 951,73 zł.

25. Łącznie zatem poniesiona przez ubezpieczonych szkoda wynosiła $4\,675,74\text{ zł} + 250\text{ zł} + 951,73\text{ zł} = 5\,877,47\text{ zł}$ netto, czyli – opierając się na kalkulacji – 6 347,67 zł brutto (przyjęto stawkę 8% podatku od towarów i usług jak za roboty budowlane). Skoro dotychczas ubezpieczyciel wypłacił poszkodowanemu kwotę 4 282,56 zł, to pozostała do zapłaty kwota odszkodowania wynosi 2 065,11 zł i taką też kwotę Sąd zasądził w ramach pkt 1 wyroku.

Odszkodowanie w wysokości kosztów sporządzenia prywatnego kosztorysu napraw

26. Na skutek dokonania cesji wierzytelności cesjonariusz wstępuje w sytuację prawną cedenta jako wierzyciela. W sytuacji, w której przedmiotem przelewu jest roszczenie odszkodowawcze z tytułu dobrowolnej umowy ubezpieczenia, cesjonariuszowi przysługują więc wierzytelności w takiej wysokości, jakie przysługiwały poszkodowanemu w momencie cesji, ale też i dalsze wierzytelności mieszczące się w ramach umowy tego ubezpieczenia.

27. Zgodnie z art. 471 k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Naprawa szkody w tym przypadku następuje według zasad ustalonych w art. 361 k.c., tzn. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W tych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

28. Skoro w OWU ubezpieczyciel zobowiązuje się do ustalania wysokości odszkodowania na podstawie kalkulacji i wycen rzeczoznawców, ale w postępowaniu sądowym te wyceny okazują się nieprawidłowe (zaniżone), to zasługuje na podzielenie stanowisko powoda, że tym samym ubezpieczyciel w nienależyty sposób wypełnił swoje zobowiązanie, a koszt poniesiony przez ubezpieczonego (albo osobę, na rzecz której zbył swoje roszczenie) na sporządzenie prywatnej kalkulacji może podlegać zrekompensowaniu na podstawie art. 471 k.c.

29. Sąd zasadniczo podtrzymuje swoje stanowisko wielokrotnie już wyrażane w sprawach z powództwa powoda, a mianowicie że zlecenie przez niego wycen spółce (...) (której jest współnikiem) rodzi pewne podejrzenie, że zlecając wyceny spółce (...) powód nie kierował się obiektywną potrzebą i opłacalnością tej oferty (z perspektywy osoby poszkodowanej – obowiązanej do minimalizacji szkody), tylko chęcią zrefundowania przez ubezpieczyciela wydatku powoda na rzecz spółki, której jest współnikiem. Tym niemniej w niniejszej sprawie poniesienie wydatku na kalkulację przyczyniło się do sprawniejszego i szybszego rozstrzygnięcia postępowania, gdyż pozwoliła ona pominąć dowód z opinii biegłego i stanowiła oparcie dla rozważań Sądu o wysokości szkody. Z tego względu w tej sprawie Sąd uznał za zasadne zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda dodatkowo kwoty 400 zł tytułem sporządzonej kalkulacji odszkodowania.

Odsetki

30. Powód również dochodził skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od kwoty 2 594,61 zł za okres od 4 września 2021 r. do dnia 13 grudnia 2021 r. w wysokości 44,45 zł, jak również dalszych odsetek od kwoty zasądzonego odszkodowania i skapitalizowanych odsetek od dnia wniesienia pozwu, tj. od dnia 14 grudnia 2021 roku.

31. Zakład ubezpieczeń zobowiązany był do wypłaty odszkodowania zgodnie z treścią art. 817 k.c. w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku i wystąpieniu szkody. Z treści akt szkodowych dołączonych do sprawy wynika, że pozwany o szkodzie był zawiadomiony 4 sierpnia 2021 r., a zatem ostatnim dniem tego 30-dniowego okresu był 3 września 2021 r., a od kolejnego dnia poszkodowanemu (następnie powodowi) przysługiwały odsetki ustawowe za opóźnienie na podstawie art. 481 k.c.

32. Odsetki ustawowe za opóźnienie w wymienionym okresie od kwoty 2 065,11 zł wyniosły 35,38 zł. W związku z powyższym Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2 500,49 zł, na którą składały się kwota odszkodowania w wysokości 2 065,11 zł, skapitalizowane odsetki za opóźnienie liczone od tej kwoty w wysokości 35,38 zł oraz kwota 400 zł z tytułu odszkodowania za koszty zleconej prywatnej kalkulacji. O dalszych odsetkach Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu na podstawie art. 481 k.c. i 482 k.c., czyli zasądził je od dnia wniesienia pozwu. W pozostałym zaś zakresie powództwo zostało oddalone.

Koszty postępowania

33. O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty wzajemnie znosi lub stosunkowo rozdziela. W niniejszej sprawie oddaleniu podlegała część roszczenia w związku z czym Sąd dokonał stosunkowego rozdzielenia kosztów.

34. Powód wygrał sprawę w 82% ($2\ 500,49 / 3\ 039,05 * 100\%$), może więc domagać się od pozwanego zwrotu 82% poniesionych kosztów postępowania (200 zł opłaty sądowej, 17 zł opłaty skarbowej i 900 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego na podstawie § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie), czyli 915,94 zł. Pozwany mógł żądać od powoda pokrycia 18% poniesionych kosztów (900 zł kosztów zastępstwa procesowego, potwierdzenia uiszczenia opłaty skarbowej pozwany nie załączył), czyli 162 zł. Po zbilansowaniu tych kwot otrzymuje się 753,94 zł i taką też sumę Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda, powiększając ją o odsetki ustawowe za opóźnienie – 98 §1¹ k.p.c.

(...)